# Osmanlı Kültür ve Medeniyeti — Deneme

Akıllı Soru · 05.11.2026 · 5 soru

I. Yeniçeri Ocağı, kapıkulu askerleri içinde merkezi ordunun çekirdek kara gücünü oluşturur ve üç ayda bir ulufe alır. II. Tımarlı sipahiler, dirlik gelirleriyle beslenen eyalet süvari gücünün en kalabalık kesimini meydana getirir. III. Şeyhülislam, sefere çıkan orduya dinî meşruiyet kazandırmak amacıyla Dîvân-ı Hümâyun'un daimi üyesi sayılır.

**1. Aşağıdaki yargıların hangileri Osmanlı askerî teşkilatı hakkında doğrudur?**

**A)** Yalnız I

**B)** Yalnız III

**C)** I ve II

**D)** I ve III

**E)** I, II ve III

**2. Farsçada “iç” anlamına gelen, Osmanlı saray teşkilatında Topkapı Sarayı ile birlikte anılan bölüm aşağıdakilerden hangisidir?**

**A)** Birun

**B)** Millet Sistemi

**C)** Enderun

**D)** Kahvehane

**E)** Topkapı Sarayı

Osmanlı Devleti’nde şehir kültürünün oluşumu, kendisinden önceki Anadolu Türk-İslam şehircilik birikimiyle bağlantılıdır. Bu birikim, şehir hayatının kurumsallaşmasında tarihsel bir zemin oluşturmuştur.

**3. Buna göre Osmanlı şehir kültürünün oluşumuyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?**

**A)** Osmanlı şehir kültürünün temelinde İlhanlı şehircilik birikimi vardır.

**B)** Osmanlı şehir kültürünün temelinde Roma-Bizans şehircilik mirası vardır.

**C)** Osmanlı şehir kültürünün temelinde saray teşkilatının gelişimi vardır.

**D)** Osmanlı şehir kültürünün temelinde Anadolu beylikleri mirası vardır.

**E)** Osmanlı şehir kültürünün temelinde Türkiye Selçuklularının mirası vardır.

**4. Farsçada bir yön bildiren anlam taşıyan Osmanlı saray terimi aşağıdakilerden hangisidir?**

**A)** Harem

**B)** Enderun

**C)** Birun

**D)** Divan-ı Hümayun

**E)** Babüssaade

Osmanlı Devleti’nde şehir ve saray kültürüne ilişkin şu bilgiler verilmiştir:

**5. I. Şehir kültürünün oluşumunda Türkiye Selçuklularının mirası etkili olmuştur. II. Birun, sarayın iç bölümünü ifade eder. III. Enderun kelimesi, Farsçada “iç” anlamına gelir. Buna göre yukarıdaki yargılardan hangileri doğrudur?**

**A)** Yalnız I

**B)** Yalnız II

**C)** I ve II

**D)** I ve III

**E)** I, II ve III

## Cevap Anahtarı

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 1. C | 2. C | 3. E | 4. B | 5. D |

## Çözümler

**1.** I. öncül doğrudur: Yeniçeri Ocağı kapıkulu ordusunun çekirdek kara gücüdür ve yeniçeriler üç ayda bir ulufe alırdı. II. öncül doğrudur: Tımarlı sipahiler, tımar sistemi (dirlik) gelirleriyle geçimini sağlayan ve eyalet süvari birliklerinin en kalabalık kolunu oluşturan Türk askerleridir. III. öncül yanlıştır: Şeyhülislam, fetva makamı olarak dinî kararların dine uygunluğunu bildirirdi; ancak Dîvân-ı Hümâyun'un daimi üyesi sayılmaz. Dolayısıyla yalnızca I ve II doğrudur.

**2.** C, Farsçada “iç” anlamına gelen saray bölümü Enderun’dur. A aynı saray teşkilatı içinde yer alan ancak dış saray olarak tanımlanan bölümdür; Topkapı Sarayı ise bölüm adı değil, saray merkezidir.

**3.** Osmanlı şehir kültürünün temelinin Türkiye Selçuklularının mirası üzerine şekillendiği belirtilmektedir. Anadolu beylikleri mirası tarihsel bakımdan yakın bir kavram olsa da verilen bilgi, oluşum temelini bu mirasa bağlamamaktadır.

**4.** Enderun kelimesi Farsçada “iç” anlamına gelir. Birun aynı saray teşkilatı bağlamında yakın bir terimdir; ancak verilen anlam Enderun’a aittir.

**5.** Şehir kültürünün temeli Türkiye Selçuklularının mirasına dayanır; Enderun da Farsçada “iç” anlamındadır. A yalnız ilk yargıyı, C ise doğru yargının yanında Birun’a ilişkin yanlış bilgiyi içerir; çünkü Birun dış saray olarak adlandırılmıştır. Bu nedenle D kapsamındaki iki yargı birlikte doğrudur.

Bu soruları online çöz, sonucunu hemen gör: akillisoru.com/dene